

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Spraw Zagranicznych

2008/2063(INI)

16.5.2008

PROJEKT OPINII

Komisji Spraw Zagranicznych

dla Komisji Spraw Konstytucyjnych

w sprawie nowej roli i nowego zakresu obowiązków Parlamentu Europejskiego
na mocy traktatu lizbońskiego
(2008/2063(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Jacek Saryusz-Wolski

(*): Procedura obejmująca zaangażowane komisje - art. 47 Regulaminu

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Spraw Konstytucyjnych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że wprowadzone traktatem lizbońskim rozszerzenie zakresu działań zewnętrznych Unii, w tym ustanowienie nowych podstaw i instrumentów prawnych dotyczących dziedzin związanych z polityką zagraniczną (działania zewnętrzne i WPZiB/WPBiO) wymaga ustanowienia nowego układu sił między instytucjami, który zapewniłby spójność z działaniami zewnętrznymi Unii oraz zagwarantował odpowiednią kontrolę demokratyczną ze strony Parlamentu Europejskiego;
2. uważa, że ustanowienie jak najbliższej współpracy między przewodniczącym Rady Europejskiej, przewodniczącym Komisji, wysokim przedstawicielem/wiceprzewodniczącym Komisji oraz prezydencją rotacyjną ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania, że różne funkcje pełnione przez te organy przyczyniają się do spójności i skuteczności WPZiB;

Stosunki Parlamentu ze stałym przewodniczącym Rady Europejskiej w kwestiach polityki zagranicznej

3. przyznaje, że utworzenie funkcji stałego przedstawiciela Rady Europejskiej może być korzystne dla spójności i ciągłości działań zewnętrznych Unii, w tym w odniesieniu do kwestii związanych ze WPZiB/EPBiO;
4. zaleca ustanowienie regularnych kontaktów ze stałym przewodniczącym Rady Europejskiej w sprawach związanych z polityką zagraniczną;

Stosunki Parlamentu z wysokim przedstawicielem/wiceprzewodniczącym Komisji

5. nalega, by kwestie mianowania pierwszego wysokiego przedstawiciela/wiceprzewodniczącego Komisji oraz wszelkich innych tymczasowych nominacji były w pełni konsultowane z Parlamentem;
6. przypomina, że mandat przyszłego urzędu wysokiego przedstawiciela/wiceprzewodniczącego Komisji będzie bezpośrednio zależny od Parlamentu Europejskiego; zwraca się zatem do osoby, która pełnić będzie te funkcję, o oparcie się na obecnie przyjętej praktyce i regularne występowanie podczas sesji plenarnych Parlamentu oraz przed Komisją Spraw Zagranicznych oraz o uczestnictwo w posiedzeniach, tak aby przeprowadzać regularne, systematyczne i merytoryczne konsultacje z Parlamentem i jego właściwymi organami oraz zaangażować Parlament w proces decyzyjny, zwiększając tym samym przejrzystość i odpowiedzialność polityki zagranicznej Unii;
7. jest zdania, że debata z udziałem wysokiego przedstawiciela/wiceprzewodniczącego Komisji na temat głównych aspektów i podstawowych wyborów w zakresie WPZiB/EPBiO na kolejny rok stanowi idealną okazję do przeprowadzenia na początku

każdego roku konsultacji z Parlamentem oraz że po sześciu miesiącach należy przeprowadzić kolejną debatę podsumowującą;

8. oczekuje, że wysoki przedstawiciel lub osoba go reprezentująca umocni obecną praktykę, zgodnie z którą prezydencja Unii Europejskiej przedstawia Komisji Spraw Zagranicznych wyniki comiesięcznych posiedzeń Rady Spraw Zagranicznych – zgodnie z powierzonym wysokiemu przedstawicielowi zadaniem prowadzenia WPZiB Unii oraz przewodniczenia Radzie Spraw Zagranicznych (artykuł 9 E ust. 2 i 3 traktatu UE);
9. wzywa osobę reprezentującą wysokiego przedstawiciela, która przewodniczy Komitetowi Politycznemu i Bezpieczeństwa (PSC) do regularnego przedstawiania Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu sprawozdań w sprawie aktualnych kwestii omawianych podczas posiedzeń PSC;
10. domaga się, by zastępcy lub osoby reprezentujące wysokiego przedstawiciela oraz specjaliści przedstawiciele UE (zgodnie z art. 36 wersji skonsolidowanej traktatu) stawiali się przed Komisją Spraw Zagranicznych oraz przed innymi właściwymi komisjami, gdy zostaną o to poproszeni;
11. oczekuje, że ustanowienie Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) zapewni większą jasność odnośnie do kryteriów mianowania, mianowania i oceny specjalnych przedstawicieli UE, w tym zdefiniowania i celu ich zadań, długości ich mandatu oraz koordynacji i komplementarności z przyszłymi przedstawicielstwami Unii;

Wzajemne oddziaływanie Parlamentu i rotacyjnych prezydencji w dziedzinie polityki zagranicznej

12. podkreśla potrzebę ułatwienia regularnych kontaktów między Parlamentem a prezydencją zespołową w odniesieniu do kwestii działań zewnętrznych;

Wzajemne oddziaływanie Rady, Parlamentu i Komisji w dziedzinie polityki zagranicznej

13. jest zdania, że Komisja powinna być obecna podczas wszystkich posiedzeń Rady oraz odnośnych posiedzeń przygotowawczych w czasie dyskusji nad kwestiami dotyczącymi działań zewnętrznych, tak aby zapewnić spójność ogółu działań zewnętrznych Unii;
14. uważa, że Parlament Europejski powinien częściej zajmować stanowisko w sprawie każdego kolejnego etapu procesu decyzyjnego w ramach WPZiB i EPBiO w celu umożliwienia Radzie uwzględnienia stanowisk Parlamentu Europejskiego we wspólnych stanowiskach i działaniach, zwiększając tym samym ich demokratyczne umocowanie;
15. wnosi o uaktualnienie porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem i Radą definiującego kontakty robocze obydwu instytucji w zakresie polityki zagranicznej, w tym wymiany informacji poufnych na mocy art. 16A i 252a Traktatu o funkcjonowaniu UE oraz art. 21 traktatu UE;
16. uważa, że obecność przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych podczas nieformalnych posiedzeń ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich (posiedzenia grupy Gymnich) ma kluczowe znaczenie i odpowiada ustalonej praktyce

nieformalnych posiedzeń Rady w innych dziedzinach polityki;

17. podkreśla potrzebę zapewnienia demokratycznej odpowiedzialności i przejrzystości działań podejmowanych przez Europejską Agencję Obrony;

Parlament i ESDZ

18. podkreśla potrzebę przejrzystości i kontroli demokratycznej całego procesu oraz przypomina przysługujące mu uprawnienia w zakresie konsultacji w sprawie ustanowienia ESDZ zgodnie z art. 13a ust. 3 traktatu UE oraz pełnego udziału w pracach przygotowawczych; odsyła do przygotowywanego obecnie sprawozdania w tej sprawie;
19. wnosi o prawo do organizowania posiedzeń dla szefów przedstawicielstw Unii Europejskiej w krajach trzecich;

Stosunki Parlamentu z parlamentami krajowymi w dziedzinie polityki zagranicznej

20. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzone przez traktat lizboński przepisy dotyczące bliższej współpracy między Parlamentem Europejskim a parlamentami krajowymi; podkreśla potrzebę ustanowienia bliższej współpracy między właściwymi komisjami Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych w oparciu o istniejącą praktykę organizowania posiedzeń przewodniczących komisji do spraw zagranicznych, obrony i spraw europejskich parlamentów krajowych oraz Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego, z udziałem obserwatorów parlamentarnych z nienależących do UE krajów członkowskich NATO oraz członków Zgromadzenia Parlamentarnego NATO; odsyła do przygotowywanego obecnie sprawozdania w tej sprawie;

Stanowisko Parlamentu w sprawie umów międzynarodowych w zakresie polityki zagranicznej

21. zaleca, by wszelkie przyszłe umowy obejmujące elementy niedotyczące WPZiB i EPBiO opierały się na jednej podstawie prawnej bezpośrednio związanej z głównym przedmiotem umowy;
22. żąda zwiększenia roli Parlamentu w negocjowaniu umów międzynarodowych dotyczących polityki zagranicznej;

Stanowisko Parlamentu w sprawie roli Unii w organizacjach międzynarodowych

23. wzywa państwa członkowskie do konsultacji z ich należącymi do UE partnerami oraz z wysokim przedstawicielem/wiceprzewodniczącym Komisji przed przyjmowaniem strategicznych decyzji w dziedzinie polityki zagranicznej, zwłaszcza w ramach organizacji wielostronnych, tak aby zajmowane przez nie stanowiska w sprawie strategicznych decyzji były spójne i nie wpływały na spójność polityki zagranicznej UE ani nie podważały wiarygodności UE jako partnera globalnego w oczach państw trzecich; w związku z powyższym przypomina, że traktat lizboński zobowiązuje państwa członkowskie do wzajemnej konsultacji i solidarności;
24. wzywa wszystkie państwa członkowskie UE będące również członkami Rady

Bezpieczeństwa ONZ do lepszej koordynacji w ramach tego organu w celu zwiększenia skuteczności działań podejmowanych przez Unię Europejską na arenie międzynarodowej oraz w dalszej perspektywie w celu zapewnienia UE miejsca w Radzie Bezpieczeństwa;

25. zaleca niezwłoczną ponowną analizę i umocnienie statusu Unii w organizacjach międzynarodowych po wejściu w życie traktatu lizbońskiego i zastąpieniu Wspólnot Europejskich Unią Europejską;

Finansowanie WPZiB w ramach traktatu lizbońskiego oraz rola Parlamentu

26. jest zdania, że wszystkie działania zewnętrzne Unii (również te, które będą podejmowane w ramach przyszłej EPBiO, jednak z wyłączeniem wszelkich wydatków wojskowych) powinny w przyszłości być finansowane ze wspólnego budżetu UE;
27. nalega na pełne zaangażowanie *ex officio* przewodniczących i/lub sprawozdawców komisji parlamentarnych odpowiedzialnych za działania zewnętrzne w prace nowego komitetu pojednawczego przewidzianego dla nowej procedury budżetowej;
28. odsyła do przygotowywanego obecnie sprawozdania w tej sprawie.